

Brusel 9. prosince 2021
(OR. en)

14808/21

ENFOPOL 501
IXIM 286
JAI 1388

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	9. prosince 2021
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	13996/21 + COR 1
Předmět:	Závěry Rady o posílení přeshraniční policejní spolupráce v oblasti pohřešovaných osob – <i>Závěry Rady</i> (9. prosince 2021)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o posílení přeshraniční policejní spolupráce v oblasti pohřešovaných osob, které schválila Rada pro spravedlnost a vnitřní věci na svém 3837. zasedání konaném dne 9. prosince 2021.

**Závěry Rady o posílení přeshraniční policejní spolupráce v oblasti
pohřešovaných osob**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

1. UZNÁVAJÍC, že jedním z klíčových cílů Evropské unie je zajistit svým občanům v prostoru svobody, bezpečnosti a práva vysokou úroveň bezpečnosti podporou posílení policejní spolupráce, jak je stanoveno v **hlavě V Smlouvy o fungování Evropské unie**.
2. BEROUC V ÚVAHU obnovenou strategii vnitřní bezpečnosti (2015–2020)¹ a její úspěchy a VÍTAJÍC sdělení Komise o **strategii bezpečnostní unie EU**², které stanoví konkrétní opatření pro plné řešení strategických priorit v digitálním a fyzickém světě, jakož i vnitřní a vnější rozměr na období 2021–2025.
3. ZDŮRAZŇUJÍC, že cílem **závěrů Rady o vnitřní bezpečnosti a o evropském policejním partnerství**³ je posílit fungování prostoru svobody, bezpečnosti a práva a vytvořit účinné evropské partnerství pro vnitřní bezpečnost. Je třeba neustále zlepšovat správu informací a optimalizovat využívání stávajících nástrojů a dohod pro výměnu informací a dosáhnout určitých milníků pro účinné evropské partnerství pro vnitřní bezpečnost (2020–2025), a to:
 - jednotným uplatňováním nástrojů pro záznamy o trestných činech na úrovni EU jako běžné praxe, např. Schengenského informačního systému pro záznamy o osobách nebo věcech,
 - zajištěním, aby stávající rámce pro výměnu informací (jako je průmský rámec⁴) byly rovněž aktualizovány tak, aby informační architektura EU byla ještě více v souladu se zásadou dostupnosti.

¹ Dokument 15670/14.

² Dokument 10010/20.

³ Dokument 13083/20.

⁴ Rozhodnutí Rady 2008/615/SVV a rozhodnutí Rady 2008/616/SVV.

4. PŘIPOMÍNÁJÍC jednání Pracovní skupiny pro schengenské záležitosti (SIS/SIRENE), kde proběhly důležité diskuse o způsobech, jak se členské státy navzájem informují o pohřešovaných osobách⁵.
5. OPAKUJÍC, že v průběhu roku 2022 bude zaveden aktualizovaný právní základ pro provoz Schengenského informačního systému (**přepracované znění nařízení o systému SIS**)⁶, který posílí stávající pravidla, zlepší systém, poskytne další údaje o záznamech a zavede několik nových typů záznamů. Aktualizovaná pravidla mimo jiné umožňují vkládat preventivní záznamy o dětech, kterým hrozí unos jejich rodiči, a o dětech nebo zranitelných osobách, jimž je třeba z důvodu jejich vlastní ochrany zabránit v cestování.
6. ZDŮRAŽŇUJÍC potřebu modernizovat stávající systémy pro výměnu informací a údajů v oblasti vnitřní bezpečnosti a s ohledem na oznámení Evropské komise o **aktualizaci⁷ průmského právního rámce⁸** prozkoumat, zda jej lze využít k účinnější výměně informací o pohřešovaných osobách a neidentifikovaných ostatků.
7. PODPORUJÍC využívání všech dostupných prostředků a zdrojů v možném rozsahu ke ztotožnění neidentifikovaných ostatků bez ohledu na příčinu a způsob smrti. Každý má právo na jméno, které zaručuje jeho totožnost, ochranu jeho osobnosti a důstojnosti. Nikdo by neměl být pohřben beze jména.
8. ZDŮRAŽŇUJÍC význam společných policejních hlídek, jednotek a policejních stanic, společných operačních míst a společných vyšetřování, neboť účinně přispívají k udržování veřejného pořádku a předcházení trestné činnosti a boji proti ní, jakož i k zajištění veřejné bezpečnosti, jak je již stanoveno v průmském právním rámci, jehož část věnovaná operativní spolupráci bude aktualizována. Přeshraniční policejní spolupráce na operativní úrovni ve formě společných akcí je považována za velmi účinnou metodu vyhledávání pohřešovaných osob, a to zejména zranitelných osob.

⁵ Dokument 9017/16.

⁶ Nařízení (EU) 2018/1860, 2018/1861 a 2018/1862.

⁷ „Combined Evaluation Roadmap/Inception Impact Assessment“ (Plán kombinovaného hodnocení / počáteční posouzení dopadů), ref. Ares(2020)4214748 – 11/08/2020.

⁸ Rozhodnutí Rady 2008/615/SVV a rozhodnutí Rady 2008/616/SVV.

9. ZDŮRAZŇUJÍC sdělení Komise o **Strategii EU pro práva dítěte**⁹, v němž jsou pohřešované děti považovány za obzvláště zranitelné a v němž se připomíná význam Evropské horké linky pro případy pohřešovaných dětí s číslem 116 000.
10. ZDŮRAZŇUJÍC sdělení Komise o strategii EU pro boj proti obchodování s lidmi¹⁰, v němž se stanoví, že zvláštní pozornost by měla být věnována dětským obětem a dětem ohroženým obchodováním s lidmi s tím, že je třeba využívat systematické hlášení a informování o pohřešovaných dětech, aby mohly být včas identifikovány, postupy předávání uzpůsobené dětským obětem, rychlé jmenování opatrovníků a účinnou bezplatnou právní pomoc.
11. BEROUC NA VĚDOMÍ definici pohřešované osoby v souladu s doporučeními Výboru ministrů Rady Evropy¹¹ a vnitrostátními předpisy jako rámec pro definici pohřešovaných osob.
12. UZNÁVAJÍC důležitou úlohu **Agentury Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol)** jakožto centrály pro sdílení informací mezi donucovacími orgány členských států a její úlohu při podpoře a koordinaci spolupráce v oblasti přeshraniční policejní práce.
13. UZNÁVAJÍC úlohu **Agentury Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL)** při rozvoji, provádění, koordinaci a podpoře vzdělávání a výcviku pracovníků donucovacích orgánů v Unii.

⁹ Dokument 7453/21.

¹⁰ Dokument COM(2021) 171 final.

¹¹ Rada Evropy, doporučení CM/Rec (2009)12, přijaté Výborem ministrů dne 9. prosince 2009: Rada Evropy uvádí, že pohřešovaná osoba je fyzická osoba, jejíž existence se stala nejistou, protože zmizela bez stopy a neexistují žádné známky toho, že je naživu.

14. ZDŮRAZŇUJÍC práci **Mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol)** jakožto globální platformy pro výměnu informací a platformy pro policejní spolupráci se třetími zeměmi, jakož i UZNÁVAJÍC její důležitou úlohu, její nástroje a služby, pokud jde o zlepšení vyšetřování týkajících se pohřešovaných osob s globálním rozměrem.
15. UZNÁVAJÍC práci **jednotných kontaktních míst** jako „jednotného kontaktního místa“ pro mezinárodní spolupráci v oblasti prosazování práva, které zahrnuje nejkomplexnější vnitrostátní pravomoci a je schopno vyřizovat celou škálu možných žádostí týkajících se přeshraniční spolupráce v oblasti prosazování práva, včetně případů pohřešovaných osob, a BEROUC NA VĚDOMÍ práci **středisek policejní a celní spolupráce** jakožto důležité instituce s různými funkcemi a úkoly v oblasti vnitřní bezpečnosti a prosazování práva a představující cenný místní nástroj okamžité přímé přeshraniční spolupráce v případech pohřešovaných osob.
16. BEROUC V ÚVAHU jednání **Pracovní skupiny Rady pro vymáhání práva a zjištění sítě policejních odborníků na pohřešované osoby (dále jen „sít' PEN-MP“)**, podle něž se v Evropské unii každoročně pohřešuje více než 300 000 osob (podle údajů za rok 2019), z nichž více než 100 000 jsou děti a dospívající. Podle těchto údajů má 18 zemí ve svých záznamech stále celkem zhruba 40 000 nevyřešených případů pohřešovaných osob. Podle 15 zemí existuje v Evropské unii také nejméně 15 000 případů neidentifikovaných těl.
17. PODPORUJÍC a POVZBUZUJÍC diskuse v rámci sítě policejních odborníků na pohřešované osoby (sít' PEN-MP) o potřebě rozvíjet přístupy, které příslušným orgánům umožní rychlejší a účinnější opatření.
18. ZDŮRAZŇUJÍC, že některé pohřešované děti jsou rovněž oběťmi pohlavního zneužívání, ačkoli k převážné většině pohlavního zneužívání a vykořisťování dětí dochází v rámci kruhu důvěry dítěte. V důsledku toho jsou stále zranitelnější. Je třeba vyvinout další úsilí k lepšímu pochopení a zohlednění jejich specifických potřeb při řešení těchto případů.

RADA:

19. ZDŮRAZŇUJE význam úspěšného provádění aktualizovaného právního základu pro provoz Schengenského informačního systému (přepracované znění nařízení o systému SIS) v oblasti pohřešovaných osob a ohrožených zranitelných osob a VYZÝVÁ členské státy, agentury EU a všechny další příslušné zúčastněné strany, aby jej provedly ve stanovených lhůtách.

POKUD JDE O ČLENSKÉ STÁTY:

20. DOPORUČUJE členským státům, které tak dosud neučinily, aby ve vhodných případech a s náležitým ohledem na vnitrostátní zdroje a organizační struktury zvážily zřízení ústřední operativní jednotky pro pohřešované osoby na vnitrostátní úrovni, v níž by byli zaměstnáni příslušníci donucovacích orgánů a která by měla přístup do jednotné vnitrostátní databáze pohřešovaných osob a neidentifikovaných lidských ostatků a částí těla.
21. DOPORUČUJE členským státům, aby poskytovaly podporu pro účinné fungování jednotných kontaktních míst (s důrazem na úlohu centrální SIRENE) a středisek policejní a celní spolupráce při plnění jejich úkolů a povinností, a to včetně případů pohřešovaných osob.
22. VYZÝVÁ aktéry platformy EMPACT, zejména v oblasti obchodování s lidmi a pohlavního vykořisťování dětí, aby ve vhodných případech zapojili síť PEN-MP do přípravy a provádění konkrétních opatření spadajících do jejich mandátu.
23. VYBÍZÍ členské státy, aby využívaly všech dostupných nástrojů a služeb Interpolu, jako je celosvětový policejní záznam o pohřešovaných osobách (žluté oznámení), s cílem účinně vyšetřovat případy pohřešovaných osob s globálním rozměrem.

POKUD JDE O KOMISI:

24. ŽÁDÁ Komisi, aby při navrhování nových právních předpisů v oblasti pohřešovaných osob dále zohlednila návrhy sítě PEN-MP. Připravované nové legislativní akty vycházejí z dobře vypracovaných posouzení dopadů.
25. VYZÝVÁ Komisi, aby zvážila vypracování společného evropského rámce pro spolupráci, pokud jde o zmizení osob (i dobrovolná), pokud jsou tato zmizení znepokojující povahy.
26. VYZÝVÁ Komisi, aby zvážila přezkoumání možnosti financovat z fondů EU projekty zaměřené na posílení užší spolupráce mezi donucovacími orgány vyšetřujícími podezřelá zmizení nebo případy pohřešovaných osob (včetně neobjasněných případů) a spolupráce mezi orgány odpovědnými za přijímání rozhodnutí zaměřených na ochranu dětí nebo ohrožených zranitelných osob (např. v případě únosů rodiči, únosů, obchodování atd.).

POKUD JDE O SÍŤ POLICEJNÍCH ODBORNÍKŮ NA POHŘEŠOVANÉ OSOBY (SÍŤ PEN-MP):

27. VYZÝVÁ síť PEN-MP, aby pokračovala ve svém úsilí o zlepšení spolupráce příslušných útvarů členských států, zemí přidružených k Schengenu a třetích zemí (se zaměřením na západní Balkán), příslušných útvarů EU a globálních institucí.
Tato síť by rovněž měla zvážit spolupráci s dalšími třetími zeměmi (jako jsou země severní Afriky).

28. BERE NA VĚDOMÍ plány sítě PEN-MP na vytvoření statutu, který bude představovat jasný a přesný rámec, s cílem umožnit účinnou spolupráci mezi příslušnými útvary a veřejnými subjekty v souladu s právními závazky (včetně ochrany údajů), která může pomoci rychle a účinně nalézt pohřešované osoby. Donucovací orgány by si měly uchovat vedoucí úlohu a mohou zúčastněné strany ze soukromého sektoru nebo nevládní organizace žádat o poskytnutí podpory.
29. Vyzývá síť PEN-MP, aby dále projednala a rozpracovala možnost vytvoření evropské internetové platformy zaměřené na šíření zpráv o pohřešovaných osobách, které by poskytovaly policejní orgány. Tento druh platformy zajistí, aby nedocházelo ke zdvojování stávajících kanálů pro výměnu informací, jako je Schengenský informační systém, průmský rámec a Interpol, nebude zahrnovat operativní údaje a zajistí dodržování záruk ochrany údajů.
30. Vyzývá síť PEN-MP, aby projednala vytvoření evropské příručky osvědčených postupů, která by obsahovala seznam všech příslušných vnitrostátních iniciativ v oblasti pohřešovaných osob.

POKUD JDE O EUROPOL:

31. ŽÁDÁ Europol, aby i nadále podporoval vyšetřování pohřešovaných osob, které jsou pohřešovány v důsledku trestného činu spadajícího do jeho mandátu, a VYZÝVÁ Europol, aby i nadále podporoval síť PEN-MP prostřednictvím platformy Europolu pro odborníky (EPE).

POKUD JDE O CEPOL:

32. Vyzývá CEPOL, aby zvážil zahrnutí tématu případů pohřešovaných osob v důsledku trestného činu do svého stávajícího portfolia činností, kdykoli je to možné a relevantní. Tento úkol by musel být plněn v rámci příspěvku EU pro CEPOL a v úzké spolupráci se sítí PEN-MP a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami v této konkrétní oblasti trestné činnosti.